

ПРОТОКОЛ

София, 15.07.2013 г.

**от Обществено обсъждане на проект на
Методика за определяне на цените на електрическата енергия на
доставчика от последна инстанция**

Днес, 15.07.2013 г. от 10:00 ч. в сградата на ДКЕВР се проведе обществено обсъждане, ръководено от председателя на Държавната комисия за енергийно и водно регулиране (ДКЕВР) Анжела Тонева.

На заседанието присъстваха членовете на Комисията Илиян Хр. Илиев, Михаил Димитров, Еленко Божков, Илиян Б. Илиев, Милена Миланова, Димитър Димитров и главният секретар Емилия Савева.

На заседанието присъстваха: директор дирекция "РК - електроенергетика и топлоенергетика", директор дирекция „Правна“, директор дирекция „ИАРП“ и експерти от ДКЕВР.

С писмо на ДКЕВР с изх. № Е-13-08-22/10.07.2013 г., като заинтересовани лица бяха поканени **Министерство на икономиката и енергетиката, „НЕК“ ЕАД, „ЕСО“ ЕАД, „ЧЕЗ България“ ЕАД, „ЕВН-България“ ЕАД, „Енерго-Про България“ ЕАД и „ЕРП-ЗЛАТНИ ПЯСЪЦИ“ АД.**

На общественото обсъждане присъстваха:

- г-н Милен Александров – главен експерт в МИЕ
- г-н Анатоли Токмачиев – търговски директор на „НЕК“ ЕАД
- г-н Дамян Христов – ръководител отдел в „НЕК“ ЕАД
- г-жа Анета Иванова - ръководител управление в „ЕСО“ ЕАД
- г-жа Зорница Генова – директор „Регулаторни дейности“ в „ЧЕЗ България“ ЕАД
- г-жа Илина Стефанова – ръководител Регулация в „ЕВН-България“ ЕАД
- г-н Пламен Стефанов – пълномощник на „Енерго-Про България“ ЕАД

„ЕРП-Златни пясъци“ АД не изпраща свой представител.

На общественото обсъждане присъства:

- г-н Георги Христов – експерт в сдружение ДНЕС

Обществено обсъждане се отразяваше от представители на средствата за масова информация.

На интернет страницата на Комисията е публикуван проект на Методика за определяне на цените на електрическата енергия на доставчика от последна инстанция

Председателят Анжела Тонева откри общественото обсъждане и даде думата на присъстващите за изказвания.

А. Тонева:

Това е Методика, чието приемане е задължение на ДКЕВР съгласно ЗЕ, във връзка и с издадените лицензии на доставчиците от последна инстанция. Становищата по Методиката трябва да бъдат внесени бързо за разглеждане в Комисията, тъй като сроковете са съкратени.

М. Александров – МИЕ:

Нямаме никакви забележки и въпроси по Методиката. Съгласни сме с предложеното.

А. Токмакчиев - „НЕК” ЕАД:

„НЕК” ЕАД ще внесе в законоустановения срок свое детайлно становище по Методиката за определяне на цените на електрическата енергия на доставчика от последна инстанция. Сега ще се спра на два основни момента. С решение от 01 юли ДКЕВР е издал лицензия на „НЕК” ЕАД за дейността доставчик от последна инстанция. С тази лицензия „НЕК” ЕАД се задължава да изпълнява определени услуги от обществен интерес. Ясно е, че цените ще се определят по методика. Във формулата за определяне на разходите за закупена енергия от доставчик последна инстанция присъства една компонента, отбелязана с П, която е приходите от цената за задълженията към обществото. Вадят се едни приходи, които има общественият доставчик, като задължение към обществото. Нашият апел е да се провери още веднъж дали това трябва да бъде по този начин и тези приходи трябва да се приспадат от общите разходи за закупена енергия. Вторият момент е, че в Методиката не се обръща никъде внимание, че с либерализацията на пазара ще трябва да се пускат графици и да заработи балансираният пазар. Реално ние ще имаме енергия за балансиране. Тази енергия ще предизвика определени разходи на доставчика от последна инстанция. Нашият въпрос е, дали не трябва (според нас трябва) цената на енергията, която ще предоставя доставчикът от последна инстанция, в нея да бъдат включени разходите за балансиране на групата.

А. Тонева:

Благодаря Ви, че освен да задавате въпроси, давате и предложения. Предлагам да мотивирате своите предложения. По отношение на изваждането на тези приходи, получени чрез цената за задължение към обществото, имате ли мотиви?

А. Токмакчиев - „НЕК” ЕАД:

Имаме съответните мотиви, които писмено ще внесем в ДКЕВР. Смятаме, че от една страна общественият доставчик се компенсира за тези разходи по една методика, по един друг механизъм. От друга страна това компенсиране се отнема с една друга методика. Смятаме, че се прехвърлят едни разходи от едната страна в другата страна.

А. Тонева:

Вероятно Вашето становище е свързано с това, да няма отнемане на разходи, които имате? Притеснението Ви е чисто математическо ли е?

А. Токмакчиев - „НЕК” ЕАД:

Да, точно така. Моделът е добър, но се страхуваме да не се отнемат.

З. Генова – „ЧЕЗ България” ЕАД:

Запознахме се с проекта на Методика, както е публикуван на сайта. Още днес ще внесем писмено становище, както и конкретни предложения по текстовете. Сега ще маркирам само няколко неща. Считаме, че проектът е разработен като се взети предвид измененията и допълненията на ЗЕ и в частност се отразява разпоредбата, че доставчиците от последна инстанция ще купуват необходимата им електрическа енергия само от обществения доставчик за периода до 30.05.2015 г. Считаме, че тъй като Методиката

следва да определи начина на формиране на 3 цени – цената, по която общественият доставчик формира цената за продажба, начинът, по който формира цената на доставчика от последна инстанция, по която той ще купува, и третата цена е продажната цена за клиенти. В нашето предложение детайлно сме разписали текстове и формули със съответната мотивировка. С цел постигане на стабилност на средата и избягване на спорове кой на кого е клиент, предлагаме конкретен текст, който да определи точно субектите, кой на кого е клиент по нива на напрежение. Преди време, когато сме обсъждали подобен проект, имаше сходен текст.

А. Тонева:

Въпросът е дали трябва да бъде в тази Методика.

З. Генова – „ЧЕЗ България” ЕАД:

Разбира се, той може да бъде и в друг подзаконен нормативен акт, но тъй като тази Методика в момента я приемате, според нас няма никаква пречка текстът да фигурира и тук. За нас е много приоритетно и вярваме, че Методиката трябва да бъде допълнена по отношение на разходите за балансиране на доставчик от последна инстанция, когато балансирането бъде въведено. Считаме, че те трябва да бъдат включени и признати като разходи за закупена електрическа енергия. Считаме, че за доставчика следва да има задължение да изготвя товарите графици за своите клиенти. Това ще постигне стабилност и ще улесни голяма част от субектите. Последното ни предложение, което считаме, че ще внесе яснота и прозрачност по отношение на процеса на ценообразуване, е едно уточнение – за какво ще служи тази надценка от до 3%. Вярваме, че текстът, който беше, че тази надценка служи за осигуряване на финансирането на оперативните разходи, внесе яснота в процеса на ценообразуване. Още днес ще внесем детайлно писмено становище.

А. Тонева:

Понеже за втори път днес се поставя въпросът за разходите за балансиране, имате ли реална оценка за нивото на тези разходи? Как бихте могли да ги прогнозируете?

З. Генова – „ЧЕЗ България” ЕАД:

Имаме прогнози, но тъй като реално все още не са извършени реални тестове в реална среда, не сме съвсем сигурни колко точни са нашите прогнози. Нашите прогнози са на база на приближенията и историческите данни, с които разполагаме.

А. Тонева:

Точно това е един от големите въпроси, които трябва да се обсъждат.

А. Иванова - „ЕСО” ЕАД:

Тъй като тази методика не касае пряко дейността на „ЕСО” ЕАД, след като чуем становищата на колегите, които са пряко заинтересовани, ще внесем и нашето писмено становище. По предложената Методика за определяне на цена на доставчик от последна инстанция, миналия път ние бяхме внесли наше писмено становище, в което както каза колежката от ЧЕЗ, би трябвало да се включат и разходите, които са за балансиране.

А. Тонева:

Би било от полза за нас, ако има становище колко да са тези разходи. Вече сме получили по факс становище от „ЕВН България” АД за двете методики.

И. Стефанова – „ЕВН България” ЕАД:

Запознахме се с публикувания проект на Методика. Считаме, че той до голяма степен отразява както законодателните изисквания, принципите за ценообразуване, така и настоящата пазарна ситуация и възможностите, които имат отделните пазарни участници.

Потвърждаваме още веднъж нашата позиция, която вече сте получили. На първо място искаме да предложим на Комисията да обсъди още един допълнителен принцип за разграничаване на клиентите на доставчика от последна инстанция, не само по отношение на това към чия мрежа са присъединени, както са издадени лицензиите – разпределителна и преносна, но да служи също така и като добавка нивото на напрежение, за да имаме безспорен критерий, по който да се разграничават клиентите на различните доставчици. Това ще помогна на дружествата както за избягване на спорове между тях, така и самите клиенти, които ще знаят в спешна нужда, когато останат без доставчик на пазара, към кого да се обърнат за покриване на техните доставки. И аз като колегите повдигам въпроса с балансиращата енергия и разходите, които тя ще предизвика. Предлагаме този разход да бъде включен като елемент във формулата от Методиката. Що се отнася до въпроса - колко биха били тези разходи за балансираща енергия, знаете, че в момента се правят тестове на пазара, но за да може да се определи с някаква приблизителна точност този разход, е много важно да знаем точната конфигурация на балансиращите групи, към коя балансираща група ще бъде доставчикът от последна инстанция, дали ще бъде самостоятелен координатор или ще бъде член в някои от балансиращите групи, които ще се конфигурират. По отношение на надценката, която в момента е до 3%, предлагаме да се обмисли дали тя ще бъде достатъчна, за да покрие разходите на доставчика от последна инстанция. По отношение на формулите, които образуват цената на доставчика, считаме, че тази формула трябва да касае средно-продажната му цена, за да може доставчикът да има възможност да развива тарифи, както и в момента се продава на средно напрежение. Ние очакваме, че вероятно ще се запазят тарифите. Това го има споменато в методиката, но само на едно място. За да бъде напълно ясно, че ние можем да развиваме тарифи върхова, дневна и нощна (както е в момента), молбата ми е да бъде включено и на другите места в Методиката. Тъй като тази Методика образува формула, по която общественият доставчик ще продава на крайните снабдители, е добре да имаме яснота откога тя влиза в сила. Тъй като има законови срокове, в които се казва от кой момент нататък клиентите ще купуват от доставчика от последна инстанция след като не са си избрали друг доставчик, може би е добре в ценовите решения и в самата Методика да е ясно от кой момент доставчикът от последна инстанция ще прилага тази формула. По отношение на продажбите, които ще има общественият доставчик към крайните снабдители, е добре да е уточнена тази цена в ценовите решения.

Ще представим детайлно становище.

А. Тонева:

Не мислите ли, че методиката влиза в сила от датата на приемане?

И. Стефанова – „ЕВН България” ЕАД:

Ако Комисията така прецени, ще се съобразим с него.

А. Тонева:

Вие имате ли друго предложение?

И. Стефанова – „ЕВН България” ЕАД:

Нашето предложение е да бъде ясно изписано, за да знаем. Например от 01 август, когато крайните снабдители няма да имат цена за средно напрежение, ние вече ще прилагаме тази Методика в отношенията помежду си. Важно е да го знаем, тъй като в Закона се казва, че клиентите имат срок за избор на друг доставчик. До изтичане на този срок крайните снабдители ги снабдяват по досегашния ред. За да нямаме спор кой е досегашният ред и кой ред откога влиза в сила, е добре да бъде записано като срокове, за да сме сигурни всички.

Пл. Стефанов – „Енерго-Про България” ЕАД:

Ние също считаме, че ако доставчиците от последна инстанция следва да се балансират, по силата на сегашните Правила за търговия това е така, формулата за цената следва да бъде допълнена с разходите за балансиране. По данни от „ЕСО” ЕАД от края на миналата година разходите за балансиране общо за крайния снабдител, без да се отделя доставчикът от последна инстанция, са близо 50 млн. лв. на година. Така че предвижданата надценка от 3% със сигурност няма да е достатъчна да покрие такива разходи. Затова смятаме, че разходите за балансиране следва да бъдат изрично включени във формулата. Ако Комисията счете, че доставчикът от последна инстанция следва да не се балансира, да бъде предвиден изричен текст за това.

А. Тонева:

Какъв процент предлагате за надценката?

Пл. Стефанов – „Енерго-Про България” ЕАД:

Ние считаме, че надценката следва да покрива само оперативните разходи, които са необходими за издръжката на доставчика от последна инстанция. Формула за цена на доставчика от последна инстанция следва да бъде цената, по която купуваме от „НЕК” ЕАД, плюс тези разходи за балансиране, плюс надценката от 3% върху тях.

А. Тонева:

Приемате надценката до 3%?

Пл. Стефанов – „Енерго-Про България” ЕАД:

Надценката от 3% и по време на предишното обсъждане на методиката ние изразихме становище, че тя няма да бъде достатъчна, за да покрие оперативните разходи на доставчика от последна инстанция, че в момента реалните разходи са по-високи от тези 3%. Ние сме предлагали тази надценка да бъде между 5% и 8%.

А. Тонева:

Предлагате между 5% и 8% да има надценка върху разходите?

Пл. Стефанов – „Енерго-Про България” ЕАД:

Това са реалните разходи към момента.

А. Тонева:

Аз не Ви разбрах. Първо казахте, че я приемате. Сега казвате, че тези до 3% няма да бъдат достатъчни, за да покрият Вашите разходи. Предлагате в каквато и да е надценка, която Комисията определи, да бъдат включени и разходите за балансиране. Това е въпросът, който обсъждаме.

Пл. Стефанов – „Енерго-Про България” ЕАД:

Като доставчик от последна инстанция ние ще имаме три типа разходи. Единият разход е да си купим енергията от „НЕК” ЕАД. Този разход съобразно Методиката е предвиден да бъде покрит 100% за доставчиците. Вторият тип разходи са разходите за балансиране. Към момента те отсъстват в Методиката и ние предлагаме те да бъдат включени.

А. Тонева:

Разходите за балансиране за покупка на енергия ли отсъстват или разходите за администриране на процеса по балансиране?

Пл. Стефанов – „Енерго-Про България” ЕАД:

За балансиране за покупка на енергия. Третият вид разходи са нашите разходи за експлоатация, поддръжка, издръжка на доставчика на последна инстанция. Те са предвидени в момента в размер до 3/100 от разходите за закупуване на енергия. Ние считаме, че тези 3% не са достатъчни за тези разходи за издръжка. Те са по-малки от реалните разходи в момента. Както казаха и колегите от ЕВН, бихме били благодарни, ако в Методиката бъде уточнена конкретна дата или бъде записано, че Методиката трябва да се прилага заедно с ценовия период, тъй като тя може да бъде одобрена преди началото на ценовия период. Хубаво е да знаем началната дата на прилагане с оглед по-голяма яснота на комуникацията и към нашите клиенти.

А. Тонева:

По отношение на размера на надценката, исках да уточним за кои разходи става дума, тъй като разходите за енергия са едно, оперативните разходи на дружеството са друго. Интересен е въпросът, който казахте за надценка между 5% и 8%. Това е доста висока надценка спрямо съществуващите надценки на всички опериращи търговци на територията на страната въз основа на данните, които ние имаме. В самата НРЦЕ, където крайният снабдител по своята икономическа същност е същият вид дружество, надценката е определена до 3%, и то не само за него, но и за обществения доставчик, и за снабдителите в газовия сектор. Затова ще Ви моля, ако предлагате надценка между 5% и 8%, да я мотивирате с реални аргументи, не само с нивото на отчетените разходи, но и с това, дали тези разходи са икономически присъщи на този вид дейност, каквато е дейността на доставчика от последна инстанция.

Основните проблеми, които се поставят, са включването като специално изискване на разходите за балансиране, математическата проверка, която трябва да се направи за това, дали да бъдат извадени или не приходите по чл. 35 във формулата, мисля че това лесно може да бъде преодоляно с реални цифри; изискванията на крайните снабдители за формулиране на това, кои клиенти са клиенти на доставчика от последна инстанция според мястото на присъединяване; методиката да се отнася за средната продажна цена, което да позволява тарифирането на крайните цени с оглед на историческа приемственост спрямо досегашните цени; да се уточни от кога влиза методиката в сила. Прочетох всичко това, за да преминем към изказвания и на останалите присъстващи по темата. Давам думата на представителя на Сдружение ДНЕС.

Г. Христов – сдружение ДНЕС:

Ръководството на сдружението извърши много сериозен анализ на предлаганата Методика. Нашето мнение е следното. Вярно е, че Методиката се приема в изпълнение на измененията в ЗЕ, които се направиха напоследък, но ние считаме, че тя е поредната стъпка за създаване на проблеми в сферата на ценообразуването в електроенергетиката. Тя има за цел да прикрие и да включи в цената на тока три от добавките с цветен характер. Ние имаме категоричното становище, че след периода 2005 г. - 2007 г. се създадоха проблеми в ценообразуването точно заради това, че се премахна еднокомпонентната цена и започнаха да се добавят разни добавки към цената. Голяма част от тези добавки имат технологичен характер и според нас те трябва да бъдат калкулирани в разходите за формиране на цената на електроенергията от производител до последния клиент. Това, което се предлага сега, ще прикрие тези натоварвания на цената, което ще доведе до още по-голямо ощетяване на битови потребители, училища, детски градини, университети и т.н с разходите за електрическа енергия. Тъй като една част от компенсацията на тези разходи ще става от потребителите, които са на свободния пазар, това ще натовари цените на съответните стоки и услуги, оттам ще се увеличи инфлацията. Ние ще внесем нашите предложения към тази Методика. Те са доста и са съществени. От принципна гледна точка трябва да се направи една сериозна промяна в ценообразуването и да се върне старият метод. Който иска да си защитава цена, да го направи с калкулация. Сега се предлагат най-различни разходи, които да се включат в тези цени и тези компенсации. Струва ни се, че в

методиката има противоречие между начина на ценообразуване и определените цени с договорите за присъединяване и изкупуване, които навремето се подписваха между тези, които купуваха енергията от ВЕИ, и сега, която се предлага в Методиката. Може би ще станат колизии между доставчиците от последна инстанция и тези, които произвеждат енергия от ВЕИ. Това трябва да се прецени добре.

А. Тонева:

Ще Ви помоля за писмено становище, но да знаете, че ние няма как да нарушим ЗЕ и да не се утвърди такава Методика. Тя ще изисква от дружествата да образуват средната си продажна цена точно по начина, който казахте, на база на прозрачно представяне на всички разходи, които са довели до тази цена. Не мисля, че ще доведе до повишаване на цените. Нека изясним, че става дума не за потребители на ниско напрежение, а само за тези на средно напрежение.

А. Тонева даде думата на представителите на заинтересованите лица за отговор. От страна на заинтересованите лица нямаше желаещи за отговор на представителя на сдружение ДНЕС.

След като установи, че няма други изказвания, председателят благодари още веднъж на присъстващите и закри в 10:30 ч. общественото обсъждане, като напомни за съкратения срок, в който могат да се представят в Комисията предложения относно Методика за определяне на цените на електрическата енергия на доставчика от последна инстанция.

Закрито заседание за приемане на Методика за определяне на цените на електрическата енергия на доставчика от последна инстанция - 18.07.2013 г.

Приложения:

1. Проект на Методика за определяне на цените на електрическата енергия на доставчика от последна инстанция
2. Писмо покана на ДКЕВР с изх. № Е-13-08-22/10.07.2013 г.
3. Пълен запис на общественото обсъждане на цифров носител.

ЧЛЕНОВЕ НА ДКЕВР:

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

1.....
(Ил. Хр. Илиев)

(А. Тонева)

2.
(М. Димитров)

3.
(Ел. Божков)

4.
(Ил. Б. Илиев)

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

(Е. Савева)

5.
(М. Миланова)

6.
(Д. Димитров)